

UZ
GENT

UNIVERSITEIT
GENT

Contraststoffen en NSAID

126e Reeks avondcolloquia
voor de practicus
20 maart 2019

Jood houdende contraststoffen

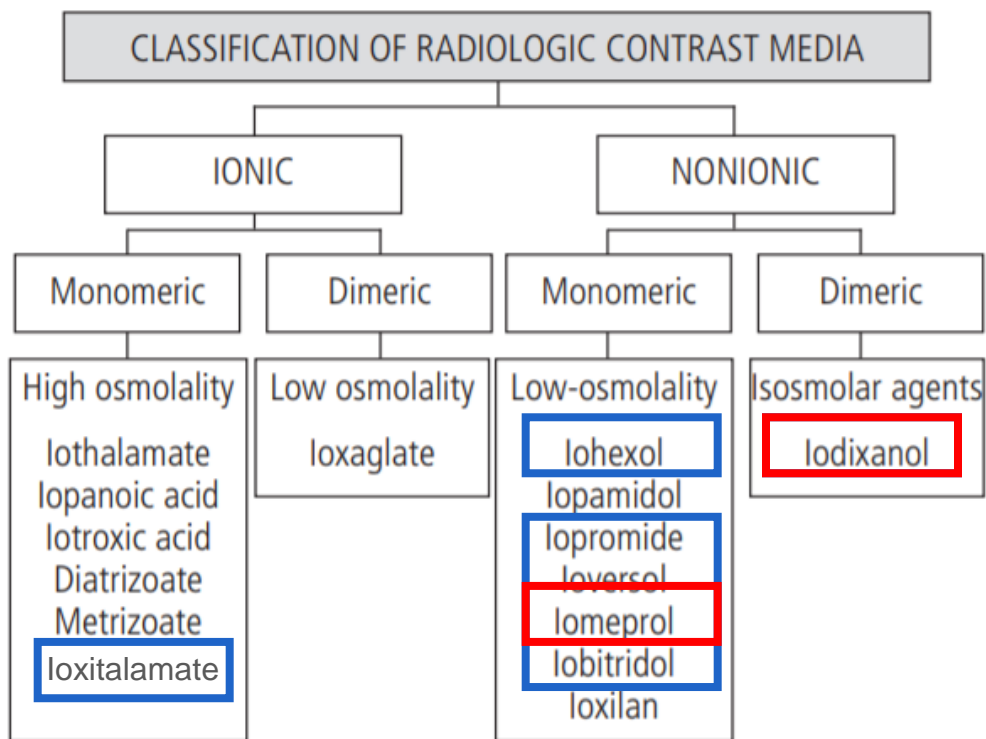
Jood houdende contraststoffen

Wat?

- ▶ Intraveneus radiografisch contrast op basis van jood, verhoogt zichtbaarheid van vasculaire structuren/organen.
- ▶ Ontwikkeld begin 20ste eeuw, toename gebruik vanaf 1950.
- ▶ Jaarlijks 75 miljoen toedieningen wereldwijd

Jood houdende contraststoffen

Classificatie

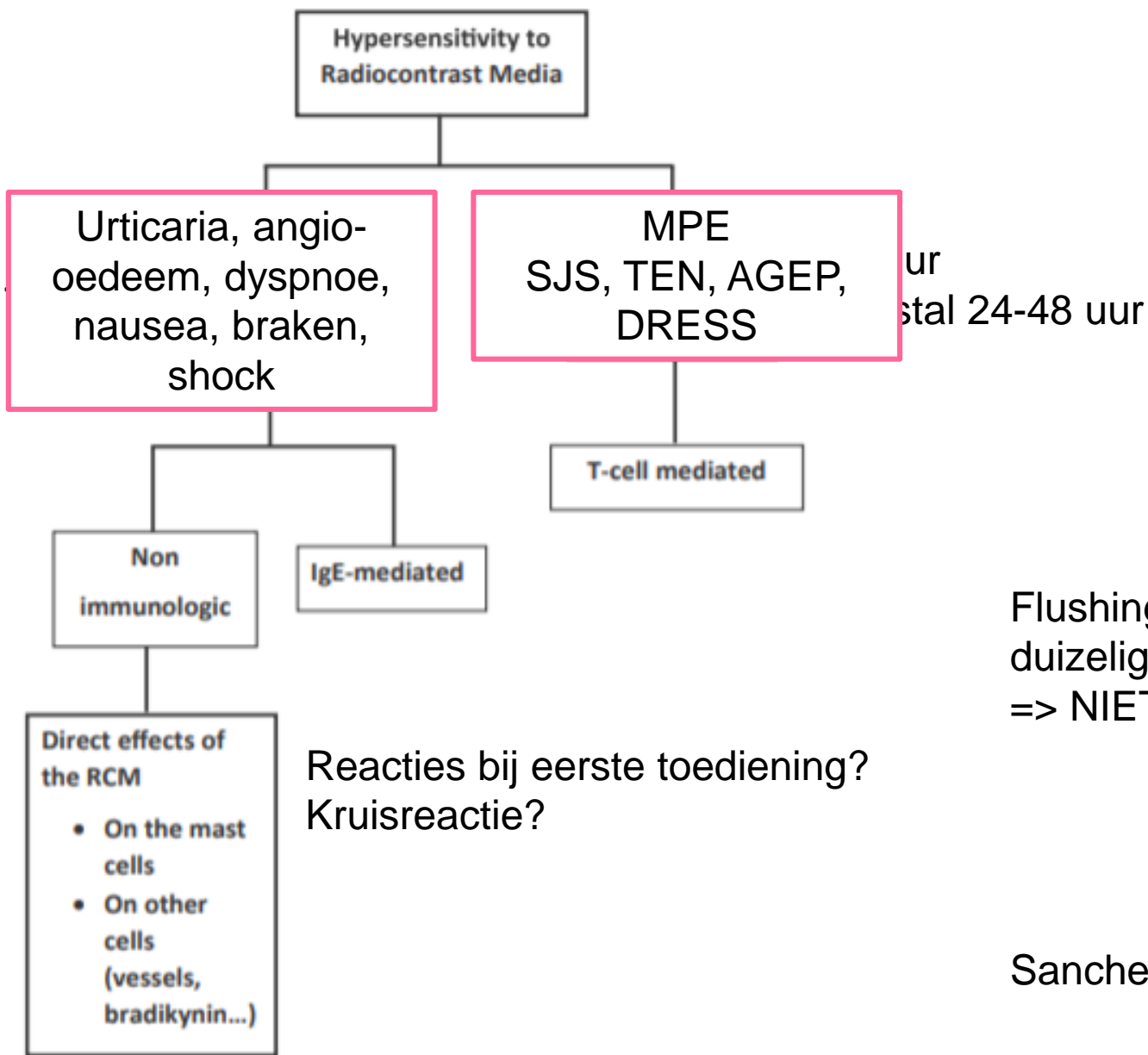

- ▶ vaker reacties met ionische en hoge osmolaliteit
- ▶ In België beschikbaar
- ▶ Frequentste reacties

ioxitalamte
Iohexol
Iopromide
Ioversol
Iomeprol
Iobitridol
Iodixanol

Telebrix
Omnipaque
Ultravist
Optiject/Optiray
Iomeron
Xenetix
Visipaque

Figure 1. Classification of iodinated contrast media.

FIGURE 1. Mechanisms of hypersensitivity reactions to radiocontrast media. *RCM*, Radiocontrast media.

Jood houdende contraststoffen

Incidentie

- ▶ Exp Ther Med. 2019;17(2):1113-1124.
  - ▶ Literatuur review 2008 – 2018
  - ▶ Onmiddellijke reacties:
    - 0,12% -1,15%: “urticaria, rash, pruritus, faciaal oedeem”
  - ▶ Laattijdige reacties:
    - 0,03% - 10,1%:

Gadolinium (MRI)

Gadolinium-based contrast media have been used for 25 years for contrast-enhanced magnetic resonance imaging (MRI) because of their safety and low rates of adverse effects (0.3%) [1]. The incidence of immediate hypersensitivity reactions to magnetic resonance contrast media is 0.079% in adults and 0.04% in children [2]. Reactions have been reported more frequently for abdominal explorations (0.01%) than for explorations of the brain (0.005%) and spine (0.003%). The most common reaction is urticaria (50%-90% of cases), while anaphylaxis has an incidence of 0.004% to 0.01%. These contrast media can be classified based on their net charge as ionic or nonionic and on their structure as linear or macrocyclic [1,2].

Reacties op schaaldieren en povidone jood zijn GEEN risico factor !

Risk factor	OR (95% CI)
Atopy	5.0 ³⁷
Asthma	8.74 (2.36-32.35) ³⁸ 2.0 (0.8-5.1) ³⁹
Female gender	1.6 (1.3-2.0) ³⁹
Severe cardiovascular disease	7.71 (1.04-57.23) ³⁸
Repeated administration of RCM	NA ⁴⁰
Previous reactions to RCM	15.9 (7.8-32.3) ³⁹
Drug allergy	1.4 (1.0-1.9) ³⁹
Mastocytosis	NA ⁴¹

CI, Confidence interval; *OR*, odds ratio; *RCM*, radiocontrast media.

Jood houdende contraststoffen

Uitwerking

- ▶ Anamnese
  - ▶ Welk product?
  - ▶ Tijd tussen toediening en reactie ?
  - ▶ Welke symptomen en behandeling ?
  - ▶ Eerdere/latere toediening?

Jood houdende contraststoffen

Hoe testen

- ▶ Bij voorkeur 2-6 maand na reactie
- ▶ Eerst met verdachte stof, eventueel met panel contraststoffen
- ▶ Provocatietest in dagopname:
  - ▶ 5, 15, 30 en 50 ml om 30 min

	Concentratie	Onmiddellijk (15 - 20 min)	Laattijdig (48 – 96 uur)	Ongekend
Plaktest	Zuiver		X	X
Huidpriktest	Zuiver	X		X
Intradermale test	1/10	X	X	X
	Zuiver		X	
Provocatietest	Zuiver	X	X	X

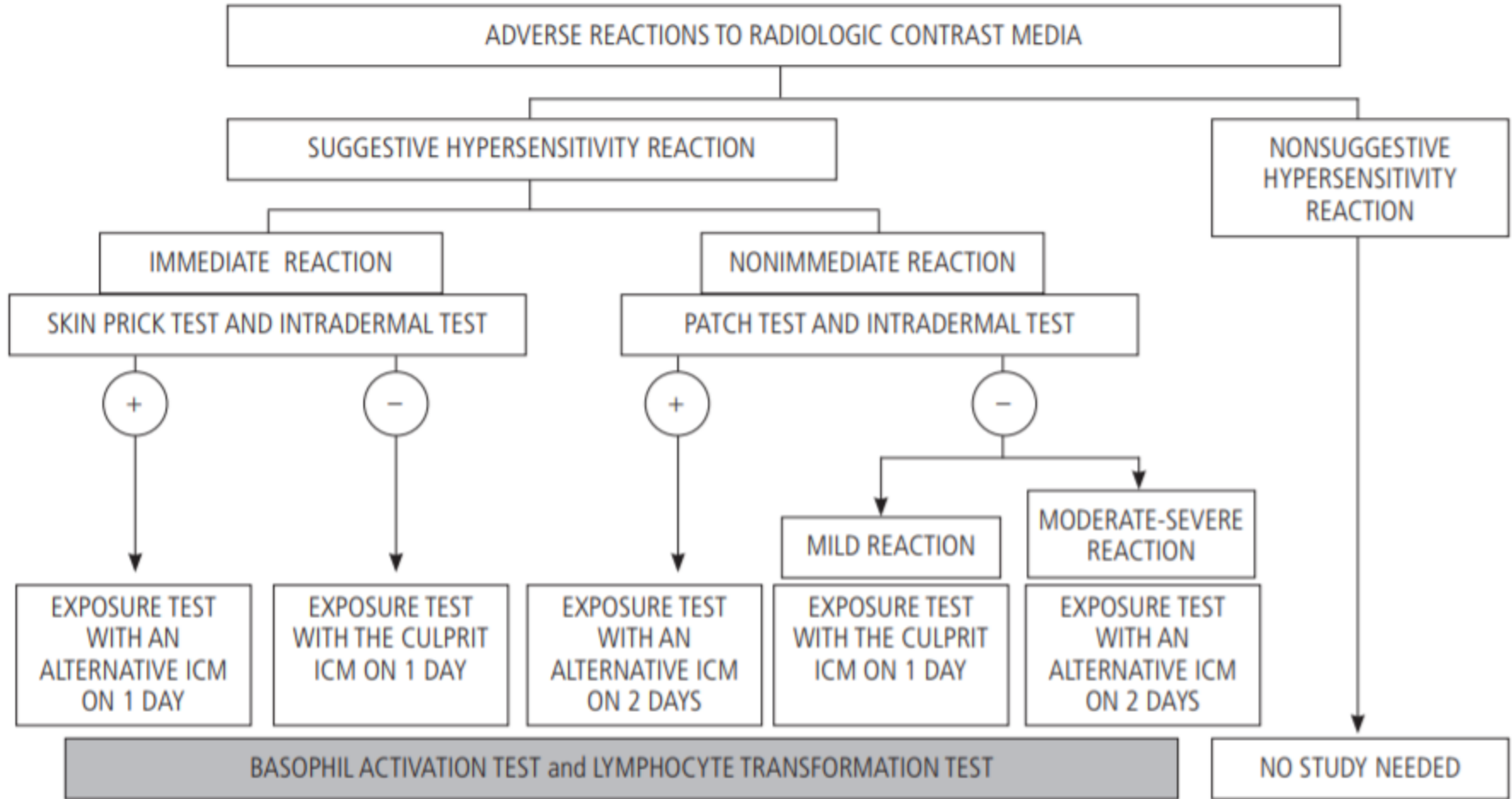

Figure 2. Diagnostic algorithm. If the culprit ICM is unknown, intravenous exposure will be performed with one of the commonly used ICMs that gave a negative skin test result, as long as the severity of the reaction or the clinical situation of the patient does not contraindicate readministration.

Jood houdende contraststoffen

Kruisreacties

- ▶ Kruisreacties zijn mogelijk
- ▶ Meer uitgesproken bij laattijdige reacties
- ▶ Testen zinvol om veilig alternatief te zoeken
- ▶ Schrijvers et al JACI in practice 2018
  - ▶ N= 597
(70% < 1 uur en 20% > 1 uur en 10% UK)
  - ▶ 13,8% positieve huidtesten
(70% < 1 uur en 25% > 1 uur)
  - ▶ Provocatietest bij 233 patiënter
huidtesten: 93,1% tolereerde p
(94% < 1 uur en 86% > 1 uur)

Table 2. Cross-reactivity of ICMs

Strong Association	Frequent Association	Limited Association
Iodixanol	Iodixanol	Ioxaglate
Iohexol	Iohexol	Iopamidol
	Iopentol	Iobitridol
	Ioversol	Iopromide
	Iomeprol	

Jood houdende contraststoffen

Kruisreacties

- ▶ Literatuur review: Yoon et al. allergy 2015;70:625-673.

	Onmiddellijke reacties	Laattijdige reacties
Positieve huidtesten	17% (95% CI, 10-26%)	26% (95% CI, 15-41%)
Kruisreactiviteit	39% (95% CI, 29-50%)	68% (95% CI, 48-83%)
Reactie op contrast met negatieve huidtest	7% (95% CI, 4-14%)	35% (95% CI, 19-55%)

Jood houdende contraststoffen

Premedicatie

- ▶ Controversieel
- ▶ Contra (EU)
enkel zinvol bij milde onmiddellijke reacties
niet zinvol bij ernstige onmiddellijke en laattijdige reacties
- ▶ Pro (USA)
Standard of care in US

TABLE IV. Premedication for prophylaxis of reactions to radio-contrast media*

Time before injection (h)	Pretreatment	Recommended dose
13	Corticosteroid: prednisone	50 mg PO
7	Corticosteroid: prednisone	50 mg PO
1	Corticosteroid: prednisone	50 mg PO
1	Anti-H1 antihistamine: diphenhydramine	1 mg/kg PO or IM

IM, Intramuscular route; *PO*, oral administration.

*Modified from Greenberger and Patterson.²⁸

NSAID

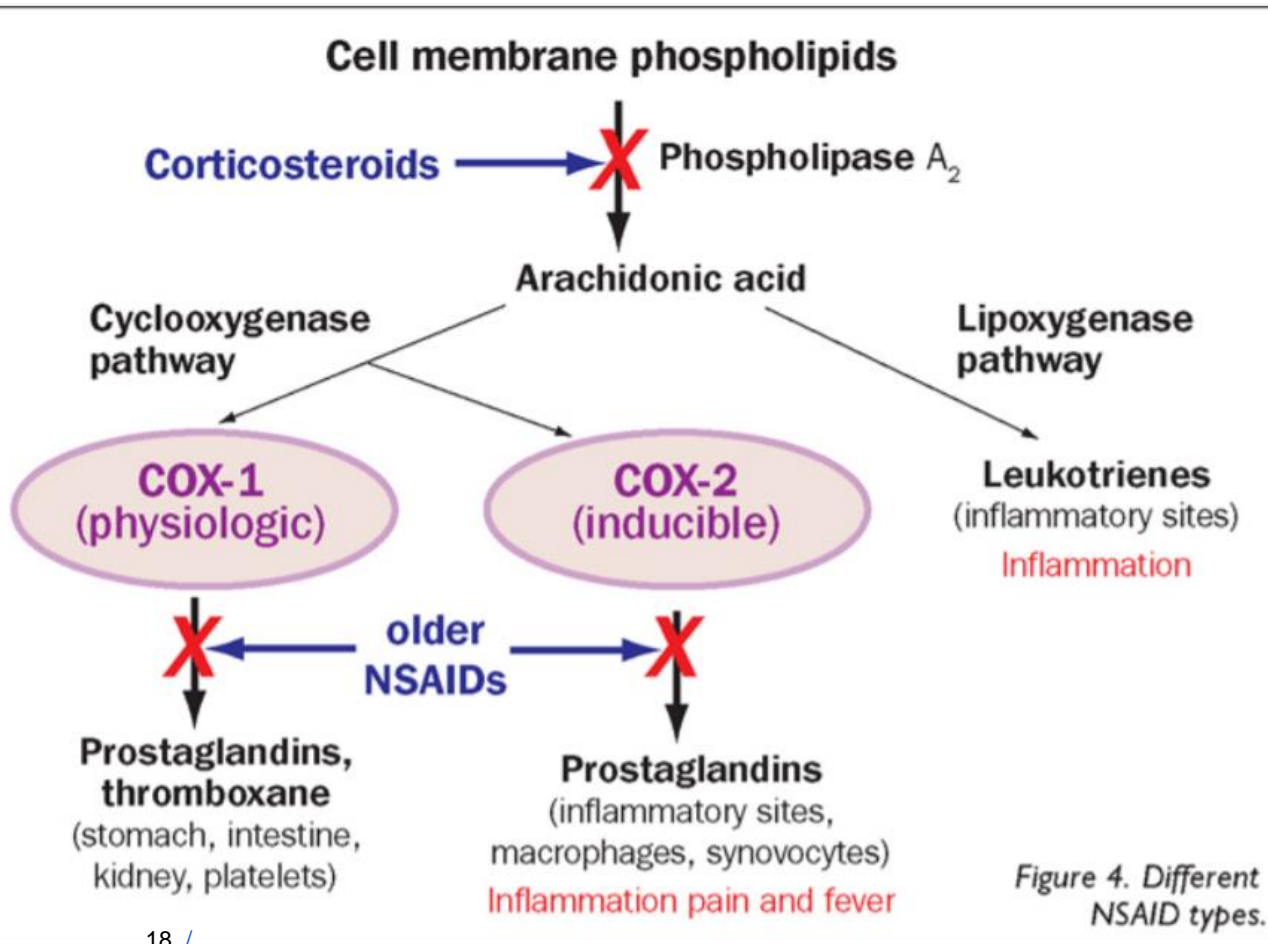

NSAID

- ▶ Frequent gebruikte medicatie, samen met AB frequentste oorzaak van drug reacties
- ▶ I.t.t. antibiotica zijn reacties op NSAID vooral door farmacologisch effect
  - ▶ Dosis afhankelijk
  - ▶ Kunnen optreden in om het even welke patiënt
  - ▶ Te differentiëren van hypersensitiviteitsreactie
- ▶ Hypersensitiviteitsreacties:
  - ▶ Immunologisch effect versus niet- immunologisch effect
  - ▶ Verschillende reactie patroon

NSAID

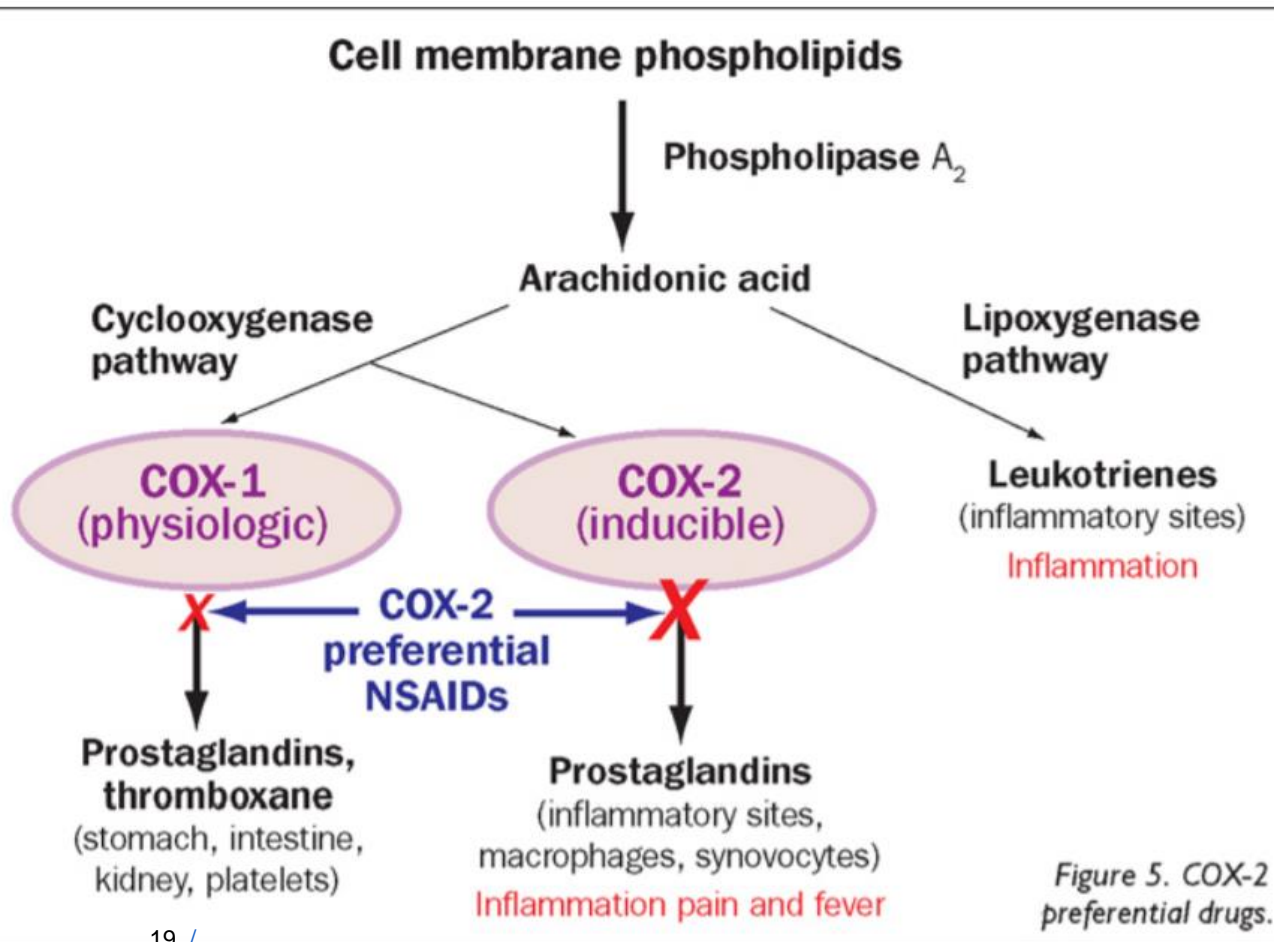
Werkingsmechanisme

**Highly selective
COX-1 inhibitors**
Acetylsalicylic acid
Diclofenac
Ibuprofen
Indomethacin
Ketoprofen
Naproxen
Piroxicam

NSAID

Werkingsmechanisme

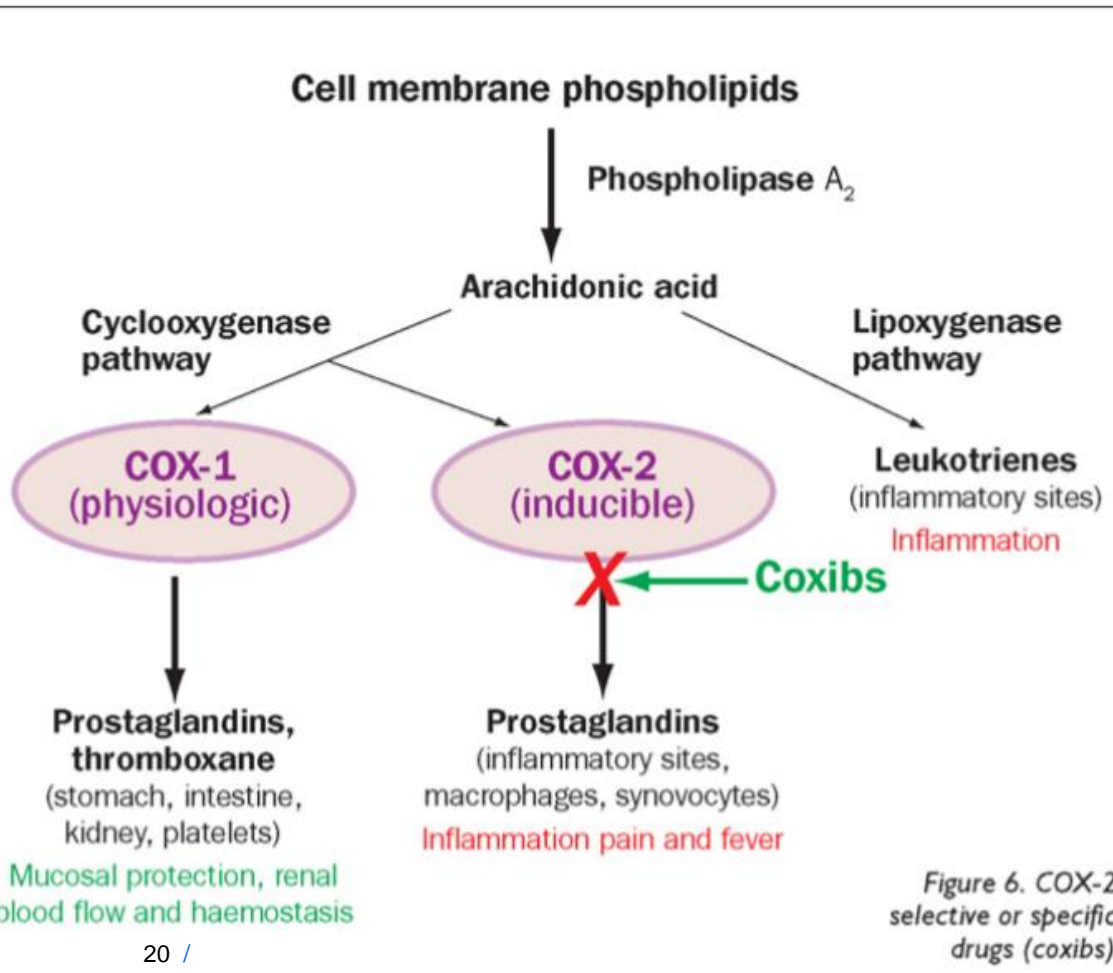

**Preferentially selective
COX-2 inhibitors
cross-reactive at high co.**

Meloxicam
Nabumetone

NSAID

Werkingsmechanisme

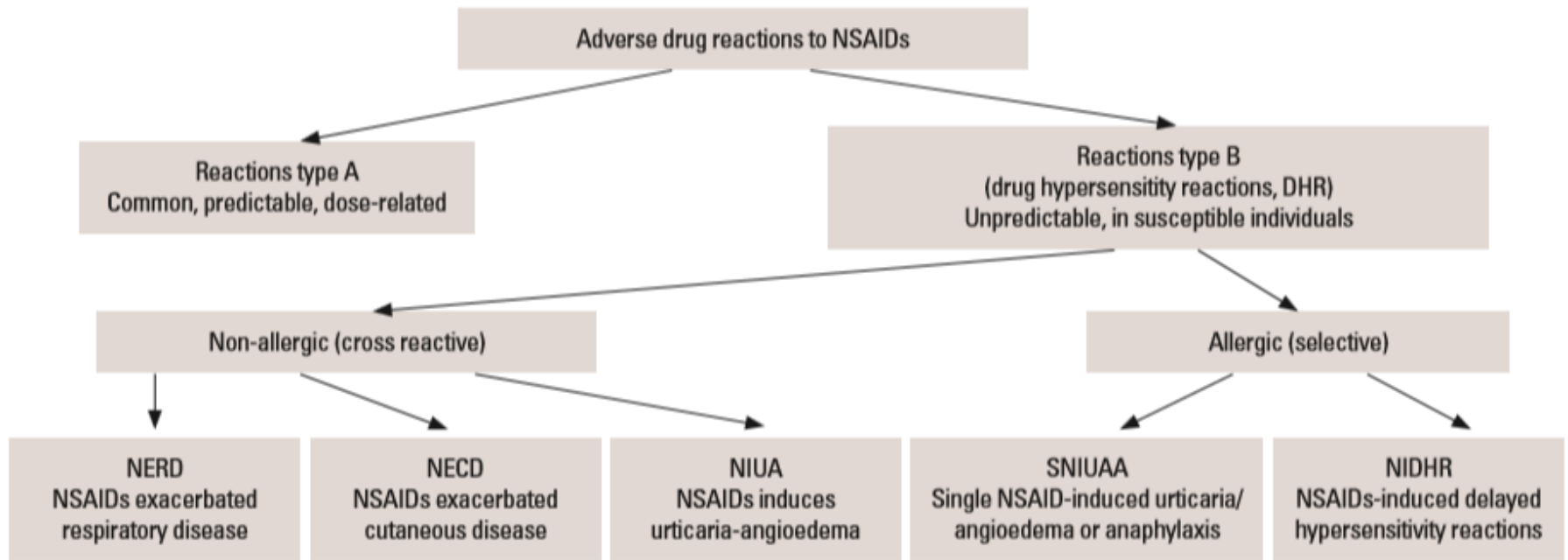

**Highly selective
COX-2 inhibitors**

Celecoxib
Etoricoxib
Parecoxib

**Weakly selective
COX-1 inhibitors;
cross-reactive only
at high concentrations**
Paracetamol

NSAID

Fig. 1. NSAIDs-induced adverse reactions.

NSAID

Non-allergic/cross reactive

- ▶ NSAIDs exacerbate respiratory disease (NERD)
  - ▶ Onderliggend astma en/of rhinosinusitis met neuspoliepen
  - ▶ Bronchiale obstructie, ook nasale, oculaire, cutane klachten
- ▶ NSAIDs exacerbate cutaneous disease (NECD)
  - ▶ Urticaria/angio-oedeem bij patiënten met CSU
- ▶ NSAID-induced urticaria/angioedema (NIUA)
  - ▶ Urticaria/angio-oedeem met blanco VG

**Kruisreactie met alle COX1 inhibitoren
COX2 selectieve inhibitoren doorgaans
wel goed verdragen**

NSAID

Selectieve hypersensitiviteit

Arylazijnzuurderivaten	Aceclofenac Diclofenac Ketorolac
Arylpropionzuurderivaten	Ibuprofen Ketoprofen Naproxen Dexketoprofen Oxaprozine
Oxicam	Meloxicam Piroxicam Tenoxicam

Seven steps to the diagnosis of NSAIDs hypersensitivity

Based on the history

Step 1. Assess if this is a predictable (type A) or unpredictable (type B) adverse reaction

Step 2. Ask for timing of the reaction

Step 3. Analyze clinical pattern of drug-induced symptoms

Step 4. Ask about history of tolerance/ intolerance to other NSAIDs

Hoeveel tijd na inname gestart ?

Welke symptomen?
VG astma? CSU?

Based on *in vivo* and *in vitro* procedures

Step 5. Confirm/exclude cross-reactivity to other NSAIDs by oral challenge

Step 6. Consider skin testing or *in vitro* testing in case of single reactions

Step 7. Consider oral provocation challenge with

Voordelen/risico afwegen

HILDE LAPEERE

Dienst Dermatologie

Universitair Ziekenhuis Gent
C. Heymanslaan 10 | B 9000 Gent
T +32 (0)9 332 21 11
E info@uzgent.be

www.uzgent.be

Volg ons op

